

Nan Tudo' Paul Hinadan I

Epesus

(Ephesians)

1 ¹Ha'on an hi Paul an pinto' Apu Dios hi apostoles Jesu Kristu an e mangipa'innilah a'atna ya muntudo'a' i da'yun tatagun Apu Dios an na'na'unnu i Jesu Kristu hinah ad Epesus. ²Hanat malinggop ayu ya minaynayun i da'yu nan homo' Apu Dios an hi Ama ta'u ya nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu.

Hay Wagah Apu Dios I Dita'un Kimmulug
(*1 Kulintu 1:4-9; 1 Peter 1:20-21*)

³Madayaw hi Apu Dios an hi Aman nan Ap'apu ta'u an hi Jesu Kristu. Te nahamad di pangipapto'na i dita'u an indatnan namin nan malpun hiya an midat hinadan tatagunan kumulug i Jesu Kristu. ⁴Te handih din agge ni' nalmu tun luta ya ninomnom tuwalin Apu Dios an dita'uy pot'onah tataguna an gapuh nan inat Jesu Kristu ta wan miyappit ta'un hiya ta ibilang dita'uh maphod an ma"id ha bahul ta'u. ⁵Ya ninomnomna tuwalih din nadney e ta'u pumbalinan hi imbabalena an gapuh nan inat Jesu Kristu. Athinay inat Apu Dios te hiyah nae tuwaliy pinhodnan ma'at an gapuh nan ongal an pamhodnan dita'u. ⁶Ot hanat dayawon ta'uh Apu Dios te gapuh nan ongal an homo'nan dita'u ya mabalin an waday niyatana ta'uh nan pa'appohpohdonan Imbabalena an hi Jesu Kristu. ⁷Te hiyay nangiyateh bahul ta'u ta mabalin mon pakawanon dita'un Apu Dios. Ya mabalin bon adi amod on ta'u mumbahul. Ot immannung an ma"id ha nipaddungan nan ongal an homo' Apu Dios i dita'u. ⁸Te hiya an nanomnoman ya nanginnilan namin ⁹ya dita'uh ad uwaniy pangipa'innilaanah nan ninomnomnan aton Kristu. ¹⁰Te hay ninomnom Apu Dios ya magibbuh'en ma'at an namin nadan pinhodnan ma'at ya ahina mohpe pun'ohhaon an namin nadan wah ad abunyan ya tun luta ta hi Kristu moy mun'ap'apu i dida.

1970

¹¹ An namin di ma'at ya miyunudan hinan ninonnynomnom tuwalin Apu Dios hidin hopapna an umat hi namto'an an dita'uh tataguna an gapuh nangabulutan ta'un Jesu Kristu hi nitaguwan ta'u. ¹² Ta da'min nanannod hi immaliyan Kristu ya hiyay dayawonmi te hiyay na'abbaktu an Dios. ¹³ Ya maphod ta ta'on on da'yun bokon Judyu ya kimmulug ayu i Jesus hidin dingngolyu nan nahamad an tudtudu an inat Kristu an iphodan ta'u ta mabalin an mumbalin ayu damdamah tataguna. Ya impiddumna nan Espiritunah nitaguwanyu te hidiyte tuwaliy imbagana ta atigana an tatagu da'yu i hiya. ¹⁴ Ta hinaen nidduman nan Espirituna i dita'uy panginnilaan ta'u an immannung an ipaboltan Apu Dios i dita'uy inalinah ipaboltanah nadan imbabalena i diyen algo an dumatangan ta'uh awadana. Ot hiya an na'abbaktun Dios di dayawon ta'u.

Nan A'at Di Dasal Paul

¹⁵ Hidin nangngola' hi a'at di panguluguh nan Ap'apu ta'un hi Jesus ya nan pamhodyuh nadan ibba ta'un tatagun Apu Dios ¹⁶ ya nunhiglay punhanna' i Apu Dios hinan inatnan da'yu. Ta hiya nan adi' higanan an mangidasadasal i da'yu hinan pudasala'. ¹⁷ Ya hay ibagabaga' i Apu Dios ya hay e pamoddangan nan Espirituna i da'yu ta wan luma'ing ayu ta wan ma'innilaanyuy a'atna. Te hi Ama ta'uh ad abunyan an hi Aman nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu di nahamad hi madayaw.

¹⁸ Ya ha boy ibagabaga' i Apu Dios ya hay ena panginaynayunan an pamatalan hi nomnomomyu ta ma'udman di panginnilayuh a'at nan gagamgaman ta'un ma"aphod an ma'at i dita'un pinto'nah tataguna. ¹⁹ Ya ta wan ma'awatan ta'u nan abalinanan bumoddang i dita'un kimmulug. Te ma"id ha nipaddungan nan ongal an abalinana ²⁰ an umat hinan inatnan nummahu i Jesu Kristu hidin natayana ya hay nangipabaktuwanan hiya ta dehdin niddum i hiya an mun'ap'apuh ad abunyan. ²¹ Ta hiya moy na'abbaktun mun'ap'apu ya ma"id ha nipaddungan di abalinanah nadan abalinan nadan anghel hi ad abunyan. Ot namama mo ahan hinadan ap'apuh tun luta an ma"id ha umat i hiya hi ad uwani ya ta'on on hi pidwana. ²² Te hiyay nangiyukodan Apu Dios hi an namin di nalmu ta hiyay mun'ap'apu an namama i dita'un kimmulug te hiyay ulu ta'u ²³ ya dita'uyadolna. Ot an namin nadan wada i Kristu ya wada bon dita'unadolna.

Hay A'at Nan Inat Apu Dios

2 ¹Hidin aggeyu ni' immunudan i Apu Dios ya ma"id ha itaguwanyu i hiya an gapuh nan numbahulanyu. ² Te hay impa'inghayu ni' ya nan adi maphod an ato'aton di tataguh tun luta. Ta hay inunudyu ya nan ap'apun adi matigo an hiyay mamalbalih nadan agge kimmulug. ³ Ya ta'on on da'mi ya athinay a'atmih din hopapna. Te handi ni' ya an namin

ta'u ya nan madadawoh i dita'u onu nan pinhod diadol ta'uy in'innat ta'u an ta'on on adi maphod. Ta ma"id ha nipahhiwan ta'u hinadan udum an tatagu an ahi dusao Apu Dios. ⁴Mu maphod ta hi Apu Dios an ongal di pamphodna ya himmo' dita'u. ⁵Ta ta'on on athidin ay ta'u nanatten gapuh bahul ta'u ya himmo' dita'u damdama ta wan mabalin an mi'tagu ta'un Kristu. ⁶Ta tinagu dita'u i Apu Dios ta wada moy niyatana ta'u i Kristu an mumpapto' hi ad abunyan. ⁷Athinay inat Apu Dios ta ipatigonah inggana nan ongal an homo'na an ma"id ha nipaddungana an mipa'innilah nan ongal an ulena i dita'un nangabulut i Jesu Kristu hi nitaguwan ta'u.

⁸Ta mabalin mo an mi'tagu ta'u i Apu Dios an gapuh kimmulugan ta'u mu bokon dita'uy nangat ituwe te gapuh nan homo'nan dita'u. ⁹Ot hiya nan adi mabalin hi mumbaktu ta'u te bokon nan maphod an pangat di lummuh pi'taguwan ta'u i Apu Dios. ¹⁰Te hi Apu Dios ya ammunay nangipaphod hi nomnom ta'u an gapuh nan nangabulutan ta'un Jesu Kristuh nitaguwan ta'u ta way aton ta'un mangat hinan maphod an ninonomnomna tuwalin aton ta'u.

Hay A'at Di Kimmulug I Kristu

¹¹Hidin niyayyam ayu ya bokon ayu Judyu. Ta hiya nan pihulon da'yuh nadan Judyu an alyonday da'yu nan agge nakugit an adi ayu umat i didan nakugit. Mu hay e akugitan ya taguy mangat an bokon hi Apu Dios. ¹²Ot hay maphod ya nomnomnomonyu an handi ya immannung an ma"id ha niyatanyu i Kristu te bokon ayu Judyu. Ta ma"id ni' ha namnamaonyuh idat Apu Dios i da'yu hinan inalinan idatnah nadan imbabalena te ningamut an hidin hopapna ya aggeyu innilah Apu Dios an ammunan nadan ma'ma'at hitun lutay innilayu. ¹³Mu maphod ta ad uwani ya waday niyatanyu i Jesu Kristu ya i da'min tataguna an gapuh nan nangiyatayan Kristu hi bahul ta'un namin. Ta hidiyey nangihayyup i dita'u i Apu Dios.

¹⁴Ta gapu i Jesu Kristu ya munhahayyup ta'u mo ta ma'ohha ta'u. Te mina"id Kristu din lummuh adi ta'u ni' punhahayyupan. ¹⁵Te hidin natayana ya pinogpogna nan dakol an mahapul an ma'unud hinan tugun Moses. Ta ad uwani ya ma"id ha nat'on hi un'unudonmi ya ha nat'on boh un'unudonyu te na'ohha ta'u mon ¹⁶kimmulug i Kristu an gapuh natayanah nan krus ya pinogpogna nan adi ta'u ni' punhahayyupan an Judyu ya bokon Judyu. Ot an namin ta'u ya mabalin an mi'hayyup ta'u i Apu Dios. ¹⁷Te hi Kristu ya immali ta impa'innilana nadan mahapul an atonyu an mi'hayyup i hiya. Ya atbohdin da'min ma'alih tatagun Apu Dios. ¹⁸Ta gapuh nidduman ta'un Kristu ya wada nan Espiritun Apu Dios an mangihayyup i dita'u i Ama ta'uh ad abunyan.

¹⁹Ta ad uwani ya niddum ta'un namin hinan pamilyan Apu Dios te ta'on on da'yun bokon Judyu ya mabalin an mibilang ayu boh tatagun

Apu Dios an adi umat hidin hopapna. ²⁰ Ya hay umatan di e ta'u nibilangan hi tataguna ya nan bale. Te nadan apostoles ya nadan propeta ya diday nangitudtuduh umaliyan Jesu Kristu an paddungnay gopnad nan bale. ²¹ Ta paddungnay hiyay nangdon hi an namin an agimangnun diyen bale an numbalin hi Tempon Apu Dios. ²² Ta hiyay nigopnadan ta'un namin an ni'alig hi agimangnun nan bale ta mumbalin ta'u hi nahamad hi iha"adan nan Espiritun Apu Dios.

Hay Nangibagaan Paul Hinan Niyukod I Hiya
(Kolosi 1:24-29)

3 ¹Ha"on an hi Paul an nibalud an gapuh nan e' nangipa'innilaan hinan a'at Jesu Kristu i da'yun bokon Judyu ya idasadasalan da'yu. ²Ma"id ha mapto' ya innilayu tuwali nan inat Apu Dios an nammo' i ha"on ta hiya nan waday abalina' an mamoddang i da'yu. ³Te nan ninomnom Apu Dios an ma'at an agge ni' nipa'innila ya impa'innilan ha"on ta hiya tun impa'innila' ituwen tudo"u ⁴ta bahaony'e ya mabalin an innilaonyu damdama nan na'innila' hinan ninomnom tuwalin Apu Dios an ma'at an nipa'annung i Kristu ⁵an agge nipa'innila i handidan a'ammod ta'u. Mu ten ad uwani ya impa'innilan nan Espirituna hinadan pinto'nan apostolesna ya nadan mangipa'innilah nan pohdon Apu Dios. ⁶Ya hay impa'innilana ya ta'on on da'yun bokon Judyu ya midattan ayuh nan maphod an idatnah nadan Judyu. Te niddum ayun Jesu Kristu hidin inabulutyu nan nipa'innila an inat Kristu an iphodan ta'u. Ta niddum ayuh nan agimangnun diadol Kristu. Ta hiya nan mabalin an idat Apu Dios i da'yu nan imbagananah idatnah nadan waday niyatanda i Jesu Kristu.

⁷Ot gapuh homo' Apu Dios i ha"on ya indatnay abalina' an numbalin hi baalna an e mangipa'innilah nan inat Kristu an iphodan ta'u. ⁸Ta ta'on on na'adda"ula' mu nadan udum an tatagun Apu Dios mu pinto'a' damdama ta ha"on di e mangipa'innila i da'yun bokon Judyu hinan nunhiglan amaphod Kristu. ⁹Te hi Apu Dios an nunlumuh an namin ya ha"on di nangiyukodanah e mangipa'innilah tataguh nan atongan mangipa'annung hidin ninonomnomna tuwalih din hopapna an ma'at. ¹⁰Ta ta'on on nadan ap'apun adi matigo an maphod onu adi maphod ya mabalin an innilaondah ad uwani an hi Apu Dios ahan di na'annomnoman. Te nan ma'ma'at i dita'un kimmulug hi ad uwani di panginnilaanda. ¹¹Hiyah naey ninonomnomna tuwalih din hopapna ot teen nipa'annung hi ad uwani hi nannaganah nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu. ¹²Ta hiya nan dita'un kimmulug ya madinol ta'u mon mangibaga i Apu Dios hinan pinhod ta'un ibaga i hiya an gapuh nangabulutan ta'un Jesu Kristu hi nitaguwan ta'u. ¹³Ot hanat ta'on on athitun mapalpaligata' ya bokon hidiyey gapunah kumapuyan di pangulugyun Kristu. Ot abuluto' hituwen pumpaligata' te innila' an waday iboddangnan da'yu.

Hay Nundasalan Bon Paul

¹⁴ Nomnomnomo"e nadan ato'aton Apu Dios i dita'u ya nunhiglan mundu"una' hi pundayaw'un hiya ¹⁵ te hiyay hi aman an namin di pamilya an wah ad abunyan ya hitun luta. ¹⁶ Ya hay dawadawato' hinan pudasala' i hiya an alpuwan di an namin an abalinan ya ta idatnay abalinan ta'un namin an mangipaphod hi pangat ta'u an gapuh boddang nan Espirituna. ¹⁷ Ta wan dita'un kimmulug ya li'naon ta'u an wadawadah Kristu hinan nitaguwan ta'u. Ta wan an namin ta'u ya malmuy naminhod ta'uh ibba ta'u ¹⁸ ta wan an namin ta'un kimmulug ya abalinan ta'un manginnilah nan ongal an pamhod Jesus i dita'u ¹⁹ te adi umdah tun nomnom ta'un tatagu an manginnilah nan a'at nan pamhod Jesus i dita'u. Ya danaey idasadasal'u ta wan lo'tat ya nan a'atnay padungon ta'u.

²⁰ Hi Apu Dios an hiyay bumoddang i dita'u ya dakol di abalinanan aton mu nan ninomnom ta'un ibaga i hiya. ²¹ Ot maphod on an namin ta'un kimmulug ya hiyay dayawon ta'uh inggana an gapuh nan inat Jesu Kristu. Amen.

Hay A'at Di Pun'u'unnudan Di Kimmulug

(Kolosi 3:5,12-15; 4:2)

4 ¹ Ha'on ya nibaluda' an gapuh punhilbiya' i Jesu Kristu. Mu ta'on on athitu ya pohdo' ahan an inaynayun ta'un mangat hinan pohdon Apu Dios te hidiyey gapunah ena namto'an i dita'u. ² Ta nanongnan mumpada"ul ta'u ya ma'ule ta'u ya anusan ta'u nadan adi maphod an aton di ibba ta'un dita'u. Ya hanat ipatigo ta'uy pamhod ta'un dida. ³ Te nan pangatan ta'un dadiyey mangipihamad hi e ta'u pun'u'unnudanan an hiyah diye nan tamun nan Espiritu.

⁴ Te dita'un kimmulug ya numbalin ta'uh ohanadol ya oha bo nan Espiritun Apu Dios. Ya athidi bo an oha nan namnamaon ta'un pi'taguwan ta'uh pidwana an hidiyey gapunah namto'an Apu Dios i dita'u. ⁵ Ya oha boh Kristu an Ap'apu ta'u ta hiya nan ma'id ha udum hi pundinolan ta'u. Ya atbohdin ohay gapunah e ta'u nabonyagan. ⁶ Ya oha boy hi Ama ta'un namin an kimmulug i hiya an hiya ya ammunay na'abbaktun Ap'apu ta'u ya hiya nan wada i dita'un namin.

Agge Numpapaddung Di Abalinan An Nidat Hi Hinohha

⁷ Hinohha i dita'u ya nat'onat'on di abalinan hi indat Kristu i dita'u. ⁸ Te hay nitudo' ya alyonay, Hidin numbangngadanah ad abunyan ya dakol di in'uyugnah nadan nibalud ni' ot pun'idadnah nadan tatagunay abalinanda.

⁹ Hay nitudo' ya alyonay immeh ad abunyan ta na'innilan immali ni' hitun luta ¹⁰ an nalpuh ad abunyan ot ahi mumbangngad bohdi ta hiyah diye tuwali an na'abbaktu. Ta ad uwani ya mabalin mon kumpulnay

awadana. ¹¹ Ya hiyay mangdat hinadan kimmulug hi abalinandan mangat hinan inyukodnan tamuda. Ta waday apostoles ya waday propeta. Ya waday nidattan hi abalinan an e mangipa'innilah nan inat Kristu an iphodan di tatagu ya waday nidattan hi abalinan an mumpapto' ya muntudtuduh nadan kimmulug. ¹² Manu'eh indat Kristu datuwen abalinan ta'un kimmulug ya ta wan munhimboboddang ta'u an mangat hinan ipatamuna. Ta wan dita'un nipaddung hiadolna ya minaynayun an mihamad di niyatana ta'un hiya ¹³ ta ingganah mumpapaddung di ihamadan di pangulug ta'u ya panginnila ta'uh nan Imbabalen Apu Dios. Ta lo'tat ya nahamad di aton ta'un mangun'unud hinan a'at Kristu.

¹⁴ Ta adi ta'u umat hinadan u"unga an kumpulnay mituddu an ta'on on nat'on an tudtudu on nihapitan ta'u. Te wadaday udum an muntudduh nat'on ta onda e bumalbalih tatagu. ¹⁵ Mu hay maphod ya adi ta'u athidi ta nan nipto' an tudtuduy e ta'u itudtuduh nadan ibba ta'u an gapuh nan pamhod ta'un dida ta wan minaynayun an mipaphod di a'at ta'u. Ta ha ahan di pinhod ta'u ya ta umat hinan a'at nan Ap'apu ta'un hi Kristu di a'at ta'u. ¹⁶ Ta hi Kristu di mummandal hi hinohhan dita'u an ay agimangnun diadolna ta wan mun'u'unnudan ta'u. Te nat'onat'on di niyukod hi hinohhan dita'u an umat hinan agimangnun tunadol ta'u. Ta onha way ohah nan agimangnun tunadol on atona nan niyukod i hiya an iyatana ot maphod di e umong'ongngalan tunadol ya mabikah. Ot athidin dita'u an paddungnayadol Kristu hi'on immannung an mumpopohhodan ta'u.

Hay A'at Nan Nihukkat An Pangat Di Kimmulug (Kolosi 1:21; 3:5-9,12-15)

¹⁷ Hay pohdon nan Ap'apu ta'u ya hay pangidinongan ta'un namin hinadan nibahhon impa'ingha ta'uh din agge ta'u kimmulugan. Te nan punnomnom ta'u handi ya ma"id ha iyatana i Apu Dios. ¹⁸ Hanadan tatagun athidi ya ayda nahilngan te aggeda innila nan tugun Apu Dios te adida pohdon an innilaon ta hiya nan adida mo mi'tagu i Apu Dios hi munnananong. ¹⁹ Ta hiya nan ma"id ha baindan mangat hi adi maphod. Ta kumpulna moy mipanomnom i dida an ta'on on adi maphod on gahin onda aton.

²⁰ Mu bokon hidiyen pangat di inadalyuh din kimmuluganyun Kristu ²¹ te hay nituddun da'yun kimmulug ya nan nalpun Kristu an nipto' an pangat. ²² Ta hiya nan mahapul an idinongyu nadan impa'inghayun adi maphod an pohpohdon di adolyu te bumahbah hi nitaguwanyu. ²³ Ta wan mahukkatan hi maphod nan a'at di punnomnomyu ²⁴ ta hay mihukkat ya nan balun punnomnom ya pangat an malpun Apu Dios an miyunnudan hinan a'atna. Ya hay atigana ya nan maphod an pangat ta'uh ibba ta'un tagu ya nan pangidinongan ta'uh nadan adi maphod an pangat.

²⁵ Ya hanat adi ta'u munlayah. Ta nan immannung ya ammunay hapiton ta'u te an namin ta'un kimmulug ya agimangnu dita'uhohan adol. ²⁶ Ya wada'ey bimmungotan ta'u ya hanat halipodpodon ta'u ta bokon hidiyey gumalat hi pumbahulan ta'u. Ya hanat adi malimuh nan algo on na'ubayah di bungot ta'u ²⁷ta wan ma"id ha atom Satanas an munha'ul i dita'u ta aton ta'u nan pumbahulan. ²⁸ Ya wada'en da'yu ha mangako ya mahapul an idinongna ta humlu an e muntamu ta waday itanudna ya iboddangnah nadan ibbanan maligatan. ²⁹ Ya hanat ma"id ha ibaga ta'uh adi maphod hinadan ibba ta'u ta hanadaot an waday iboddangnah nadan mangngol di ibaga ta'u. ³⁰ Ya hanat adi ta'u pahakitan nan Espiritun Apu Dios. Te nan Espiritun impiddum Apu Dios hi nitaguwan ta'u ya hiyay pangimatumana n dita'uy tatagunah mi'tagun hiyah udum hi algo ta taynan ta'u moy pumbahulan.

³¹ Ot hay maphod ya idinong ta'un namin nadan adi maphod an impa'ingha ta'u an umat hinan hihiwya bungot ta adi ta'u ugga munhimpapadngol ya munhimpipihul. ³² Ta hay maphod ya mun'u'ullayan ta'u ya munhinhohomo' ta'u. Ya wada'ey nibahhawan di oha ya maphod on pakawanon ta'u ta umat hi namakawanana Apu Dios hi bahul ta'u an gapu i Jesu Kristu.

Hay Aton Nadan Napatalan Di Nomnomda

(Kolosi 3:6,16-17; 4:5-6)

5 ¹Dita'un i'imbabalen Apu Dios an pa'appohpohdona ya mahapul an aton ta'uy abalinan ta'u ta wan padungan ta'uh Apu Dios. ² Ta inaynayun ta'un ipatigoy pamhod ta'uh nadan ibba ta'u an umat hinan pamhod Kristu i dita'u an nipatigoh nan nangiyatayahanah bahul ta'u. Ta hiya nan umat hinan maphod di hunghungna an ni'nong i Apu Dios an umipa'amlong i hiya.

³Dita'un tatagun Apu Dios ya mahapul an halipodpodon ta'u ta ma"id ha ipabahul nadan tatagu i dita'u an umat hi agum onu nan pangilo'an hi bokon ahawa onu nadan udum an adi maphod an pangat. ⁴Ya tigon ta'u bo ta adi ta'u logmon di hapit te adi maphod on nadan imbabalen Apu Dios ya adi maphod di haphapitonda. Hay maphodot eh'ah haphapiton ya nadan punhanaan i Apu Dios. ⁵Te hay immannung ya nadan tatagun na'agum onu mangilo' hi bokonda ahawa ya mibilangda hi mundaway hi udum an dios ta adida middum hinan pun'ap'apuwan Kristu ya hi Apu Dios. ⁶Ot hanat adiyu dongdonglon nadan tatagun mangalih agge nibahho danae. Te immannung an danaen at'atton nadan agge kimmulug di mangipabungot i Apu Dios ta lummuh pundusaana i dida. ⁷Ta hiya nan maphod on adi ayu midmiddum hinadan at'atonda.

⁸Hidin hopapna ya ay nahilangan di punnomnom ta'u ta ma"id ha poto' di nomnomon ta'u. Mu maphod ta ad uwani ya napatalan di nomnom ta'u

an gapuh kimmulugan ta'uh nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu. Ot maphod on inaynayun ta'un ipatigo an napatalan di punnomnom ta'u. ⁹Te nan napatalan ya nan maphod di at'atona an indinongna nadan adi maphod an pangat ta hanadan nipto' mohpen pangat di atona. ¹⁰Ot hiya nan ihamat ta'un innilaon nadan umipa'amlong i Apu Dios ta wan dadiyey aton ta'u. ¹¹Ta adi ta'u iyunnud hinan adi maphod an pangat nadan tatagun paddungnay nahilngan. Mu ta ipa'innila ta'u nadan nibahhon ato'atonda. ¹²Te dadiyen adi maphod an at'atonda ya eda ipa'pa"^e. Ya ababain ahan hi panguhuhan i dadiyen eda ato'aton. ¹³Mu onha innilaondan nibahho nan at'atonda ot ma"ⁱd ha mapto' ya innilaonda nan nipto' ta mapatalan di nomnomda. ¹⁴Wada han nitudo' an alyonay, He'an nalo' ya bumangon'a ta paddungnay timmagu'a ot hanat humawwang'ah nan nilubu'am ta wan patalan Kristu di punnomnommu.

¹⁵Ta hiya nan ad uwani ya mahapul an halipodpodon ta'uy pangat ta'u ta adi ta'u umat hinadan tatagun agge nanginnilah nipto'. ¹⁶Ta abigabigat on nundadaan ta'un mangat hi maphod te ad uwani ya dakdakkolday mangat hi adi maphod. ¹⁷Ta hiya nan mahapul an manomnoman ta'u ta wan innilaon ta'u nadan pohdon Apu Dios ta dadiyey aton ta'u. ¹⁸Ta bokon nan butong di nomnomnoman ta'u te on dita'u mamaon. Ta nan Espiritun Apu Dios di mun'onan hi nomnom ta'u ta hiyay mangitudduh aton ta'u. ¹⁹Ta wa'et na'amung ta'u ya ikankanta ta'uy pundayaw ta'u ya pun'amlongan ta'u i Apu Dios ya nadan udum an kantan di kimmulug an miyunnudan di punnomnom ta'u i dadiyen kanta. ²⁰Ya mahapul an nanongnan munhana ta'u i Ama ta'un hi Apu Dios hinadan ma'ma'at hi nitaguwan ta'u an gapuh nan niyatan ta'uh nan Ap'apu ta'u an hi Jesu Kristu.

Hay Aton Di Nunhimbale

²¹Mahapul an mun'u'unnudan ta'u te hidiyey atigan di pangun'unudan ta'un Kristu. ²²Ya da'yue'n nun'alahin an binabai ya maphod on mumpada"^{ul} ayuh nadan ahawayu ta umat hinan pumpada"^{ulanyu} i Jesu Kristu. ²³Te nadan linala'i ya diday mumpapto' hinadan ahawada an umat hinan niyatan Kristu i dita'un kimmulug an hiyay mangipapto' i dita'un aynaadol. Ya gapu i hiya ya mabalin an mi'tagu ta'u i Apu Dios. ²⁴Ta hiya nan da'yue'n binabai ya mahapul an nan ahawayun linala'i di ma'unud an bokon da'yu ta umat i dita'un kimmulug an hi Kristu di unudon ta'u.

²⁵Ya da'yue'n linala'i ya hanat pohpohdonyu nadan ahawayu an umat hinan pamphod Kristu i dita'un kimmulug. Te impatigonay pamphodna i dita'u an gapuh nangihuluganah nitaguwana ²⁶ta way aton ta'un mibilang hi tatagun Apu Dios ta hay panigona ya ma"ⁱd mo ha bahul ta'u an gapuh namatiyan ta'uh nan hapitna ot mumpabonyag ta'u. ²⁷Ot

nan nangiyatayan Jesu Kristu hi bahul ta'u di gapunah nangibilanganan dita'uh maphod an ma"id mo ha bahul ta'u ta niyappit ta'un hiya. ²⁸ Ot hiya nan da'yun linala'i ya mahapul an pohpohdonyu nadan ahawayu an umat hi pamphodyuh adolyu te nan tagun pohpohdonay ahawana ya pohpohdonayadolna. ²⁹ Te an namin di tagu ya pohpohdonay adolda te ipappapo'da. Ot athidi damdama i Kristu an ipappapo' dita'un kimmulug i hiya ³⁰ te dita'u nimpey aynaadol.

³¹ Ta hiya nan impitudo' Apu Dios an alyonay, Nangahawa'e nan lala'i ya taynana mo da amana i inana ta e middum hinan ahawana ta bokonda mo duwa te ayda na'ohhanadol. ³² Hay ni'aligan tuwe ya nan niyatan Kristu hinadan kimmulug te niddum ta'u mon hiya. ³³ Ot da'yun himbabale ya maphod on mumpohhodan ayu ta da'yue'n linala'i ya pohpohdonyu nadan ahawayu an umat nimpeh pamphodyuh adolyu. Ya da'yue'damdam binabai ya mahapul an maphod di punnomnomyuh nan ahawayu.

Hay Tugun Hinadan U"unga Ya Nadan A'ammodda
(Kolosi 3:20-21)

6 ¹ Da'yue'en u"unga ya hanat un'unudonyu nadan a'ammodyu te hinaey maphod hi aton di mangun'unud i Jesus. ² Te hay namanguluh tugun Apu Dios an waday gungganan nadan mangun'unud ya alyonay, Mumpada"ul ayuh nadan a'ammodyu ³ ta wan mapmaphod ayu ya madmadney pi'taguwanyuh tun luta.^a ⁴ Ya da'yue'e pibon a'ammodda ya ono'nongonyu ta adiyu namaag hi hingal i dida ta adiyu pabungoton dida. Mu hay atonyu ya iyunnudyuh nan tugun nan Ap'apu ta'u di panugunyu ya panitilogyun dida hi'on waday atondah adi maphod.

Nan Niyatan Di Himbut Ya Nan Nambut
(Kolosi 3:22; 4:1)

⁵ Ya da'yue' bon himbut ya maphod on na'na'unnu ayuh nadan ud himbut i da'yue ta ihamadyun aton nan pohdonda an hay nomnomnomyu ya hi Kristuy mumpatamu i diye. ⁶ Ot maphod on ip'iphodyun muntamu an ta'on on ma"id hidi nan tagun mumpatamu an manmannigo i da'yue te bokon hay tagu ya ammunay pa'amlongonyu te ta'on on hi Kristu. ⁷ Ot ta'on on ayu himbut ya maphod on waday pamphodyuh nan tamuyu te hidiyey pinhod Apu Dios. ⁸ Ya innila ta'un nan Ap'apu ta'u ya gunggunaanan namin nadan maphod an inat diohan tagu an ta'on on himbut onu bokon.

⁹ Ya da'yue'en waday himbutna ya atbohdii atonyu an hanat mapmaphod di pangatyuh nadan himbutyu. Ya idinongyun manattatakut

^a **6:3** Hay Nakakan 20:12; Deuteronomy 5:16

i dida te nomnomnomonyu an numpapaddung ayu te oha hi Kristu an wah ad abunyan an Ap'apuyu an ud baal i dita'un namin. Ya hay panigonan dita'un tataguna ya numpapaddung ta'un namin.

Hay A'at Nan Indat Apu Dios An Pumbaliw

¹⁰ Hay ma'udih itugun'un da'yu ya mahapul an idinol ta'uh nan Ap'apu ta'u ya nan ongal an abalinanan bumoddang i dita'u ta way aton di pangulug ta'un hiya an mihamad. ¹¹ Ta usalon ta'un namin nadan indat Apu Dios an pumbaliw ta'u ta wan mabalin an hanggaon ta'u nadan dakol an pamalbalin Satanas i dita'u. ¹² Te hay nahamad hi binuhul ta'u ya bokon nadan tatagu te nadan adi matigon a'ap'apun di dimunyu ya nadan ibbada an wah ad lagud ya hitun luta an dida nadan mummanmandal hinadan tatagh tun luta an paddungnay nahilngan di punnomnomda. ¹³ Ta hiya nan mahapul an usalon ta'un namin nadan indat Apu Dios an pumbaliw ta'u ta ta'on on dakol di pamalbalin Satanas i dita'u ya nanongnan waday abalinan ta'un mi'hangga i dida.

¹⁴ Ta umat ta'uh nan tindalu an nanongnan nundadaan an mi'gubat. Ta paddungnay ibalikis ta'u nan immannung an tudtudu. Ya hana'en panandi ta'uh pangulug ta'u ya hay pangatan ta'uh nadan nipto' an pangat an hituwe nan paddungnay gumo' an ilubung di tindalun e mi'gubat ta manandih palagpagda. ¹⁵ Ya hana'en paddungnay ihapatut ta'u ya nan naminhod ta'un e mangipa'innilah a'at nan maphod an pi'hayyupan ta'u i Apu Dios. ¹⁶ Ya ha ahan di ma'ahhapul an paddungnay ihapiyo ta'u ya nan nahamad an pangulug ta'u. Te hidiyey manandih nan pamalbalin Satanas an ay mundalang an gayang. ¹⁷ Ya ha'ey paddungnay ihelmet ta'u ya nan adi ta'u punduwaduwaan hinan e ta'u nihwangan ta wada i dita'u nan munnananong an pi'taguwan. Ya ha'ey paddungnay hinalung ta'u ya nan innila ta'un hapit Apu Dios an ipanomnom nan Espirituna.

¹⁸ Ot nomnomnomon ta'u ta danaen nibagay aton ta'u ya hanat adi ta'u higanan an dumasadasal. Ta kumpulnay ma'at ya hi Apu Dios di nanongnah pangibagaan ta'uh bumoddang i dita'u. Ya mahapul bon idasalan ta'un namin nadan ibba ta'un pinto' Apu Dios hi tataguna. Mu gahin di idinol ta'uh nan Espirituna ta hiyay mangitudduh aton ta'un mundasal.

¹⁹ Ya hanat idasalana' bahan ta wan idat Apu Dios di tulid'un manginaynayun an e mangipa'innilah nadan tudtudu an agge ni' nipa'innila an hidkiye nan inat Jesu Kristu an iphodan ta'u. ²⁰ Mu gapu ituwen e' ipa'innila ya wahtuwa' an nibalud ta hiya nan hanat idasalana' ta wan wada nimpey tulid'un manginaynayun an mangat hinan ipa'at nan Ap'apu ta'u i ha"on.

Nan Dappuh Di Tudo' Paul (Kolosi 4:7-8)

²¹ Ot hay honago' hi mangipa'innilah nadan na'na'at hitu i ha"on ya hi Tikikus. Hiya ya nahamad bon ibba ta'u te hiyayohan na'na'unnu an

baal nan Ap'apu ta'u. ²² Manu'eh honago' ni' hina ya ta wan ipa'innilanay a'atmihtu ta wan adi ayu minomnoman ituwen na'at i ha"on.

²³ Ot hanat hi Apu Dios an hi Ama ta'u ya nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu di ukod an manginaynayun an mangipalinggop i da'yu ya mangipihamad hi pangulugyu ta nanongnan mumpopohhodan ayun namin. ²⁴ Ya hanat nanongna nan homo' Apu Dios i dita'un nahamad di pamhodnah nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu.